

MODERN İKTİSAT BİLİMİNİN KURUCULARI

Modern iktisat biliminin önemli kurucularından olan,
FRANÇOIS QUESNAY
Paris-Fransa
"Fizyokrat Fikrinin Oluşmasını Sağlayan
Ekonomik Tablo, Çiftçiler ve Tahıllar"
gibi çalışmalarıyla iktisat biliminin unutulmazları arasına yer almıştır.

FRANÇOIS QUESNAY (1694-1774)

Yaşam Öyküsü: 4 Haziran 1694'te Fransa'nın Varseilles kenti yakınlarındaki Méré kasabasında dünyaya geldi. Taşralı bir avukat ve aynı zamanda küçük bir arazi sahibinin oğlu olan Quesnay, on iki kardeşi ile oldukça yoksul bir hayat yaşadı. Maddi güçlükler nedeniyle geç ve eksik bir eğitim yapması onun okumayı 12 yaşına kadar öğrenememesine neden oldu. Küçük yaştan itibaren tıp alanına ilgi duyması onu eğitim almak için Paris'e taşınmaya yöneltti. Burada gerek hayatını devam ettirmek gerekse de eğitim masraflarını karşılamak amacıyla bir heykeltraşın yanında çalışmaya başladı. Kısa sürede ünlü bir doktor olan Quesnay, 16 Aralık 1774'te yaşamını yitirdi.

Eğitim-Kariyer: Kariyerine bir tıp doktoru olarak başlayan Quesnay, iktisatçı kimliğini ancak altmışlı yaşlarından sonra elde edebilmiştir. Tıp bilimine duyduğu ilgi nedeniyle 16 yaşında Paris'e yönelmiş ve burada tıp eğitimini tamamlamasının ardından Mantes'daki Hôtel-Dieu'nün baş cerrahı olmuştur. Kısa bir süre içerisinde cerrah ve doğum uzmanı olarak büyük ün kazanmıştır. 1730'da yazdığı Kan Almanın Etkileri Üstüne Gözlemler adlı yapıtında, o güne kadar bu konuda ileri sürülmüş olan savları çürütmüştür. 1736'da Hayvansal İktisat Üstüne Fiziksel Deneme adlı kitabını yayınlamıştır. 1737'de Cerrahlik Akademisi'nin sürekli sekreteri, 1749'da Madame de Ponpadour'un, 1752'de de kral XV. Louis'nin hekimi olmuştur. İktisadi konularla ilgilenmeye oldukça geç yaşta başlamıştır. Özellikle doktorluk yaptığı dönemde sarayın imkanlarından yararlanarak etrafına çok sayıda entellektüel toplamıştır. Burada Diderot, Turgot, Mirabeau Marquisi, Dupont de Nemours, Lemercier de La Riviere gibi iktisat sorunlarıyla ilgilenen ve ileride fizyokrat grubunu oluşturacak olan saray çevresi kişileri bir araya getirmiştir. Ayrıca Quesnay, Adam Smith'in Buccleuch Dükü ile 1764-66 döneminde zaman harcadığı Paris'te karşılaşmış ve Smith'in düşüncelerini etkilemiştir.

İktisat Bilimine Katkıları: Quesnay, iktisadın bir bilim olarak gelişmesinde ilk sistemli öğretiyi oluşturan Fizyokratların önde gelen temsilcisidir. Tutarlı değerlendirmeleri ve sentez yeteneği fazla olan büyük bir ekonomisttir. Tarımın net üretim sağladığı ve sanayinin verimsiz olduğu varsayımı; arazi rantı üzerinden tek bir verginin alınması önerisi; doğal düzen anlayışı; tarımsal faaliyetler ile uğraşanların meydana getirdikleri hasılanın toplumsal sınıflar arasında nasıl dağıldığını anlattığı "ekonomik tablo" (tableau economique); laissez-faire sloganı ve 1750'lerde Fransa'da rağbet gören Fizyokratik iktisadi düşüncenin öncüsü olması iktisat bilimine en önemli katkıları olarak özetlenebilir. Özellikle bulunduğu dönem itibarıyla tarımın ekonomik büyümenin motoru olduğu düşüncesinin hakim olması, Fizyokratik düşüncelerin ortaya çıkmasında anahtar rol oynamıştır. F. Quesnay tarafından oluşturulan «ekonomik tablo» ya göre bu sınıflar arası gelir dağılımı şöyledir: Çiftçiler, topraktan sağladıkları net hasılayı toprak sahiplerine kira olarak verirler. Toprak sahipleri, toprağın işletilmesinin bedeli olan bu net hasılayı alırlar. Kısır sınıf ise hammaddeyi işlenmiş maddeye dönüştürmek için imalathane ve işçiye ihtiyaç duyar. Bu yüzden bu sınıfın elde ettiği net gelir, diğer iki sınıfa dönmek zorundadır. Bu "ekonomik tablo", genel denge modelleri ve input-output analizlerinin başlangıcı sayılır. Sanayi devrimi başladıktan ve fizyokratların etkisi azaldıktan sonra bile tarımın önemi üzerinde yapılan vurgular Quesnay'ın yazıları referans gösterilerek yapılmıştır.